

ORAI

Šią savaitę beveik visus Europos orus lems ciklonai ir tik trumpam tarp jų įsi- terps anticiklonai. Lietuva bus šiltesnėje šių ciklonų dalyje. Beveik kas dieną lis. Pirmoje savaitės pusėje orai bus labai ne- pastovūs. Naktinis kritulių tikimybė mažesnė, o dienomis daugiau debesų ir lietaus. Vėsu. Naktinis tik 2 - 7 laipsniai šilumos, kai kur atšals iki 2 laipsnių šalčio. Dienomis 6 - 11 laipsnių šilumos. Trečiadienio dieną sustiprėjės pietvaka- rių vėjas gali siausti net porą parų. Savaitgalį vėjas nurims, atvés ir orai vėl bus panašūs į savaitės pradžios orus.

KALENDORIUS

Nuo antradienio iki antradienio

Šiandien saulė tekėjo 6 val. 57 min.,
leisis 17 val. 10 min.

Dienos ilgumas 10 val. 13 min.
Mėnulio delčią šiandien
12 val. 10 min. pakeitė jaunatis.

Vardadieniai, šventės, datos

Antradienis

Adelina (Adelė), Gedas, Gelmina, Irena, Saulė, Vandelinas.

Trečiadienis

Gilanda, Hiliaras, Raitvilas, Uršulė, Vilma.

Ketvirtadienis

Aliodija, Donatas, Mingedė, Severas, Viltaras.

Penktadienis

Lolita, Malvina, Odilia, Ramvydė, San- ginas.

Šeštadienis

Daugailas, Gilbertas, Rapolas, Švitrigailė.

Tarptautinė Jungtinių Tautų Organizacijos diena

Misijų ir misionierių diena

Sekmadienis

Darija, Inga, Krizantas, Švitrigaila, Vai- gedė.

Lietuvos Respublikos Konstitucijos diena

Pirmadienis

Evaristas, Liaudginas, Mingintė, Vita.

Spalio 25 d. sukančia 90 metų, kai Ka- majų seniūnijos Davainiškio kaime gi- me vyskupas Juozas Tunaitis.

7 LIETUVOS DIENOS

Vidaus reikalų ministras Stasys Šedberas Vilniaus vyriausiojo policijos komisario kriminalinės policijos vyresnijį komi- sarą Visvaldą Račkauską paskyrė polici- jos generalinio komisaro pavaduotoju. V.Račkauskas vėl vadovaus šalies krimi- nalinei policijai. Iš šio posto jis buvo at- leistas, kai ministerijai vadovavo Vidmanas Žiemelis. V.Račkauskas tapo trečiuo- ju Policijos departamento generalinio komisaro Edvardo Gružo pavaduotoju. Šiuo metu tokias pat pareigas užima Ro- mualdas Senovaitis ir Vytautas Trinkū- nas.

Buvęs valstybinio komercinio banko lai- kinasis administratorius Gintautas Čiapas, baudžiamojome byloje dėl gerų paskolų per davimo "Tauro" bankui kaltinamas ap- laidumu, nesenai panoro išskalbėti su monsinjoru Kazimieru Vasiliausku. G.Čiapas pageidavo, kad šis susitikimas būtų filmuojamas. Beveik dvi valandas trukusį pokalbių užfiksavo žinomas dokumen- tininkas Zacharijus Putilovas.

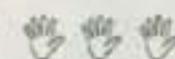

Penktadienį Kaune nušautas Kauno dziu- do federacijos prezidentas Vaidotas Stan- kevičius, gimęs 1960 metais. Nusikals- tamame pasaulyje jis turėjo Smauglio pravardę.

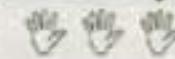

Buvęs Lietuvos ir JAV įmonės "Balti- kam" generalinis direktorius, komerci-

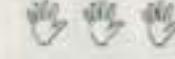
nio banko "Žemės bankas" valdybos pir- mininkas Arvydas Stašaitis, kaltintas iš- ūstaistės 15 mln. litų, nuteistas 7 metų lais- vės atėmimo bausme. Ketverius metus laikytas Lukiskėse, likusius metus jis pra- leis sustiprinto režimo pataisos darbų kolonijoje.

Pramogų verslo žvaigždei Arūnui Valins- kui pateiktas kaltinimas dėl melagingo pranešimo apie neva užminuotą "Šarū- no" viešbutį. A.Valinskas pasiraše pasi- žadėjimą niekur neišvykti.

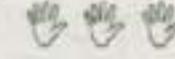
Šiais metais Vito Lingio vardo premija "Respublikos" redakcijos vadovybė sky- rė Lietuvos televizijos publicinės lai- dos "Nakviša" kūrėjams - žurnalistams Palmirai Galkontaitėi, Egidijui Knisp- liui bei režisieriu Anupriui Lauciūnu.

Kauno akademinėse klinikose 34 metų kaunietė pagimdė pirmą kartą Lietuvoje dirbtinai pradėtą trejetuką - du sūnus ir dukrą.

Kauno "Žalgirio" krepšininkai, žaidę ketvirtąsias Eurolygos A grupės rungtynes su Vitorijos "Tau Ceramikos" (Ispanija) komanda, laimėjo rezultatu 97:91.

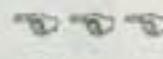

Kauno "Žalgirio" vyriausasis treneris Jonas Kazlauskas apsisprendė likti Lie- tuvos krepšinio rinktinės vyr. treneriu.

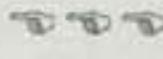
PASAULIO SAVAITĖ

Penktadienį NATO ambasadoriai bu- vo nusiteikę maždaug 10 dienų prati- ti ultimatumą Jugoslavijos prezentui Slobodanui Miloševičiui, kad jis turė- tų daugiau laiko tarptautinės bendri- jos reikalavimams dėl Kosovo krizės sureguliacimo įgyvendinti.

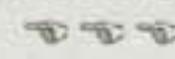

Trys įgulos nariai žuvo, o dar trys laiko- mi dingusiais be žinios penktadienį Šiau- rės jūroje prie Danijos krantų paskendus Ukrainos kroviniui laivui. Penki ne- laimės ištiki žmonės išgelbėti.

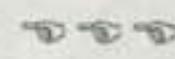

Penktadienį Sankt Peterburge pasikėsi- ta į Rusijos Valstybės Dūmos spikerio Genadijaus Selezniovo patarėjo gyvybę. I galvą sužeistas patarėjas atgabentas į li- goninę. Jo būklė sunki.

Katalikų bažnyčios vadovas Jonas Paulius II, 1978 m. spalio 16 d. tapęs pirmuoju ne italų tautybės popiežiu- mi per 455 metus, atšventė 20 - ąsias savo popiežystės metines.

Rusijos vyriausybė intensyviai ieško būdų maisto produktų krizei išveng- ti, pavyzdžiui, siūloma importuoti aliejaus žaliavą ir ją perdirbti Rusijoje.

Latvijoje intensyviai diskutuojant apie galimą lato devalvavimą jau be- veik prieita išvados, kad jis duotų tik trumpalaikį efektą, po to prasi- detų infliacija, kuri būtų naudinga smulkiesiems verslininkams, o dide- lės įmonės patirčių nuostolių.

ŽEMDIRBIAI VERTI PAGARBOS

Surengtoje žemdirbių šventėje galėjome išitikinti, kad mūsų žemdirbiai darbštūs, stiprūs, sumanūs, moka pasilinksmini. Ačiū šventės organizatoriams ir rėmėjams!

Šiemet javapjutė buvo žemdirbių jėgų, kantrybės, sumanumo išbandymas. Parodoje ūkininkas man pasakojo, kaip su Lietuvoje pagamintu prikabinamu kombainu nuémė derlių pažiliugusiame lauke.

Nors grūdų kokybė šiemet blogesnė, bendras derlius Lietuvoje siekia apie 3 mln. tonų. Kas mėnesį mūsų šalies gyventojai suvartoja 15 tūkstančių tonų kviečių ir 7 tūkstančius tonų rugių. Grūdų perdibimo įmonėse jau dabar supirkta 300 tūkstančių tonų maistinių kviečių ir 146 tūkstančiai tonų rugių. Malonu buvo išgirsti, kad AB "Rokiškio grūdai" supirko daugiausia.

Vyriausybė, atsižvelgdama į sudėtingą padėtį, subsidijoms skyrė 40 mln. Lt, žemdirbiai už kiekvieną parduotą grūdų toną gaudavo 70 Lt priedą.

MENININKŲ DARBAI - MIESTO JUBILIEJUI

Krašto muziejuje vyko Justino Vienožinskio tapytojų plenero, skirto Rokiškio miesto 500 metų jubiliejui, darbų parodos atidarymas. Joje eksponuojami Arvydo Bagdono, Arvydo Baltrūno, Rimo Zigmo Bičiūno, Sigitos Klemkaitės, Algimanto Stanislovo Kliaugos, Dalios Genovaitės Mažeikytės, Rimvydo Pupelio, Eugenijaus Raugo, Alvydo Stausko, Leonardo Tuleikio, Raimondo Gailiūno, Vlado Antano Gurskio 64 darbai. 37 iš jų galima išsigyti. Ši paroda - proga pristatyti muziejaus lankytojams naujausius dailininkų darbus su Rokiškio miesto vaizdais. Tuo pačiu atsirado galimybė sukaupti miesto jubiliejui skirtų darbų.

Plenero kuratorius, krašties dailininkas, Lietuvos dailininkų sajungos vicepirmininkas Algimantas Stanislovas Kliauga sakė, jog tai neeilinis kultūros įvykis. Rajono savivaldybė suprato plenero reikšmę. "Svarbu, kad jubiliejinius metus sutiksime netuščiomis rankomis," - kalbėjo A.S. Kliauga. Jis paminėjo, kad iš Rokiškio krašto kilę apie 50 dailininkų. Viens ryškiausiai - profesorius Justinas Vienožinskis, kurio vardu ir buvo pavadin-

Lietuvos žemdirbiai gali didžiuotis - grūdų tikrai netruks. Rusija turės išinešti bent trečdalį grūdų, trūks jų Baltarusijoje, net Latvijoje, Estijoje, Suomijoje. Geriemis pyragams, makaronams ir Lietuva gal išiveš iš užsienio 20 - 30 tūkstančių tonų aukščiausios klasės, vadinančių tvirtujų kviečių.

Tokios lietingos, žemdirbiams nepalankios vasaros Lietuvoje nebuvu jau 30 metų, o šiaurinėje dalyje - nuo 1928 - už. Sovietmetje būtų paskelbta nepaprasta padėtis (Baltarusijoje šią vasarą tai ir buvo padaryta), būtų skelbiamos įvairios mobilizacijos derliui nuimti... Lietuvoje to nebuvu, žemdirbiai visus sunkiausius darbus atliko ištvermingai, be jokio triukšmo, todėl tikrai nusipelnė šventės, sveikinimų ir pagarbos.

Linkiu visiems sveikatos, laimės ir džiaugsmo, sėkmės kasdieniniuose darbuose, svajonių išsipildymo, geresnės atėties.

Petras Šalčius
Seimo narys

tas šis pleneras. "Kitais metais planuojamame surengti jubiliejinę dailės parodą, kuri atspindės paveldą, profesionaliąją dailę ir tautodailę," - sakė A.S. Kliauga. Jis taip pat siūlė mokyklose suorganizuoti moksleivių kūrybos darbų konkursą, o gal ir geriausią darbų parodą, skirtą Rokiškio jubiliejui. Svečias pasiūlė sutvarkyti J.Vienožinskio sodybą, nors viename kambaryje iškurti muziejų.

Rajono meras Vytautas Masiulis sakė, kad ruošiamas albumas "Rokiškio dailė", į kurį bus įtraukt i dailės kūriniai, esantys muziejaus fonduose. Vicemeras Antanas Slesariūnas siūlė visa tai, kas buvo sukurtai ir čia eksponuojama, palikti ateinantioms kartoms. Rokiškyje liktų paveikslai, kuriuose įamžinti daugiausia bažnyčios, dvaro rūmų, Krošinskių pilaitės, alėjos vaizdai.

Justino Vienožinskio sūnus Vincas pakvietė prisidėti prie téviškės įamžinimo ir jos sutvarkymo. Labai džiaugėsi, kad tévo vardu buvo pavadintas pleneras. "Tai didelė garbė ir gražus, kilnus tévo pagerbimas", - sakė jis.

Salvinija Kalpokaitė

J. TUMO – VAIŽGANTO VIDURINEI MOKYKLAI-80

Mokykla jubiliejų minés spalio 24 dieną. Numatyta tokia šventinė programa:

- 11 val. Šv. Mišios Rokiškio bažnyčioje.
- 12 val. Mirusiu mokytojų bei mokiniių kapų lankymas.
- 13 val. Svečių registracijos pradžia. Laidų susitikimai klasėse.
- 14 val. Konferencija "Mūsų mokykla krašto istorijos vingiuose".
- 18 val. Šventinis minėjimas.
- 20 val. Vakaronė. Šokiai. Diskoteka.

IŠ POLICIJOS SUVESTINIŪ

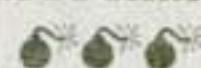
Nuo spalio 16 iki 19 d. policijos pareigūnai nubaudė 14 neblaivių piliecių, pasirodžiusių viešose vietose, 31 - už kelių eismo taisyklių pažeidimus (14 iš jų buvo neblaivūs), 1 - už asmeninio turto vagystę.

Spalio 16 d.

Gautas žemės ūkio bendrovės "Vengemynė" vadovo pranešimas, kad balandžio 7 d. UAB "Markontis" atstovas S.Č. iš bendrovės paėmė kiaušinių daugiau kaip už 10 tūkstančių litų ir iki šiol neatsiskaito.

AB "Rokiškio grūdai" generalinis direktorius pranešė, jog iš bendrovei priklausančio namo Stoties gatvėje pavogtas apskaitos skydas 1EAS-2 su vienfaziu elektros skaitikliu.

Rokiškio Gedimino gatvėje, savo namo palėpėje, rastas pasikorusio R.D. lavonas be išorinių smurto žymių.

Apie 21 val. 20 min. kelyje Rokiškis-Lukštai-Juodupė sulaikytas automobilis "Opel Kadett", vairuojamas Šilutės rajono gyventojo R.D. Salone rasti 6 vieno litro talpos plastmasiniai indai, kuriuose buvo apie 6 litrus bespalvio skysčio su naminės degtinės kvapu.

NEPRIKLAUSOMYBĖS AIKŠTĘ

"Rokiškio pragiedruliu" žurnalistai su diktofonais, bloknotais, fotoaparatais vėl išeina į gatvę kalbinti žmonių - atgaivinama pirmuojuose laikraščio numeriuose spausdinta rubrika "Nepriklausomybės aikštė".

Nors šį kartą sutikti rokiškėnai buvo klausti, ar miestas sugebės tinkamai pasiruošti miesto jubiliejui, tačiau ateityje žmonėms užduosime ne vien su šia data susijusią klausimą. Beje, miesto gyventojus ar jo svečius kalbinsime ir kitose miesto vietose.

Mūsų rubrikos laukite kiekvieną antrodienu.

Snieguolė GALVELIENĖ, Viešosios bibliotekos skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja:

Snieguolė Galvelienė

- Aš esu optimistė ir tikiu, kad iki kitų metų Rokiškis, ypač Nepriklausomybės aikštė, pasikeis neatpažistamai. Kiek galėsime, prisdėsime ir mes, bibliotekininkai, paraginsime ir skaitytojus.

Mūsų skaitykloje, kur lankosi daug žmonių, veikia paroda "Sveikatos apsauga Rokiškio rajone". Lapkričio mėnesį atidarysime parodą "Rokiškio sportinis gyvenimas". Per metus mes aptarnaujame daugiau kaip 20 tūkstančių lankytojų. Reikėtų salės, patalpų parodoms. Iš išorės pastatas aptriušės. Kai pasižiūri į "Sodros" rūmus, mums net graudu darosi. Bet turime veiklią direktorię, kuri gal sugebės ir mūsų įstaigos remontui gauti lėšų.

I jubiliejinius renginius kviesimės Vandą Juknaitę, Rimantą Šavelį, Rimgaudą Graibą, Eleną Mezginaitę, kitus

žymius kraštiečius.

Augutis KRIUKELIS, rajono kūno kultūros ir sporto centro direktorius:

- Viską lems lėšos, jubiliejinės komisijos veikla ir pačių žmonių organizuotumas. Miesto svečiai lankysis ne vien oficialiuose renginiuose - jie norės susitikti su giminėmis, pažystamais. Tad apsitarkei turėtų ir privačių valdų savininkai. Juk net tvora ar kiemas, ūkinis pastatas daug ką pasako apie žmogų.

Dabar žmonės dar labai pasyvūs. Pavyzdžiui, kai reikia sodinti medelius, sirenka vos kelios dešimtys rokiškėnų, dažniausiai tie patys. Organizuojant talkas, kitus darbus, didesnį aktyvumą turėtų parodyti mokyklos.

Organizuosime rajono moksleivių sporto varžybas. Stengsimės, kad jos vyktų šventiškoje aplinkoje. Pasikviesime sporto veteranus, rokiškėnus, kurie ir dabar garsina Lietuvos vardą užsienyje. Žinome, kad lėšų daug negausime, tačiau ieškosime rėmėjų. Sportininkai Rokiš-

kio jubiliejui gėdos nepadarys.

Birutė KAZANAVIČIENĖ, pardavėja:

- Kadangi gyvenu ir dirbu senamiesčiye, man ypač aktualus jo sutvarimai. Spaudoje jau ne kartą skaičiau,

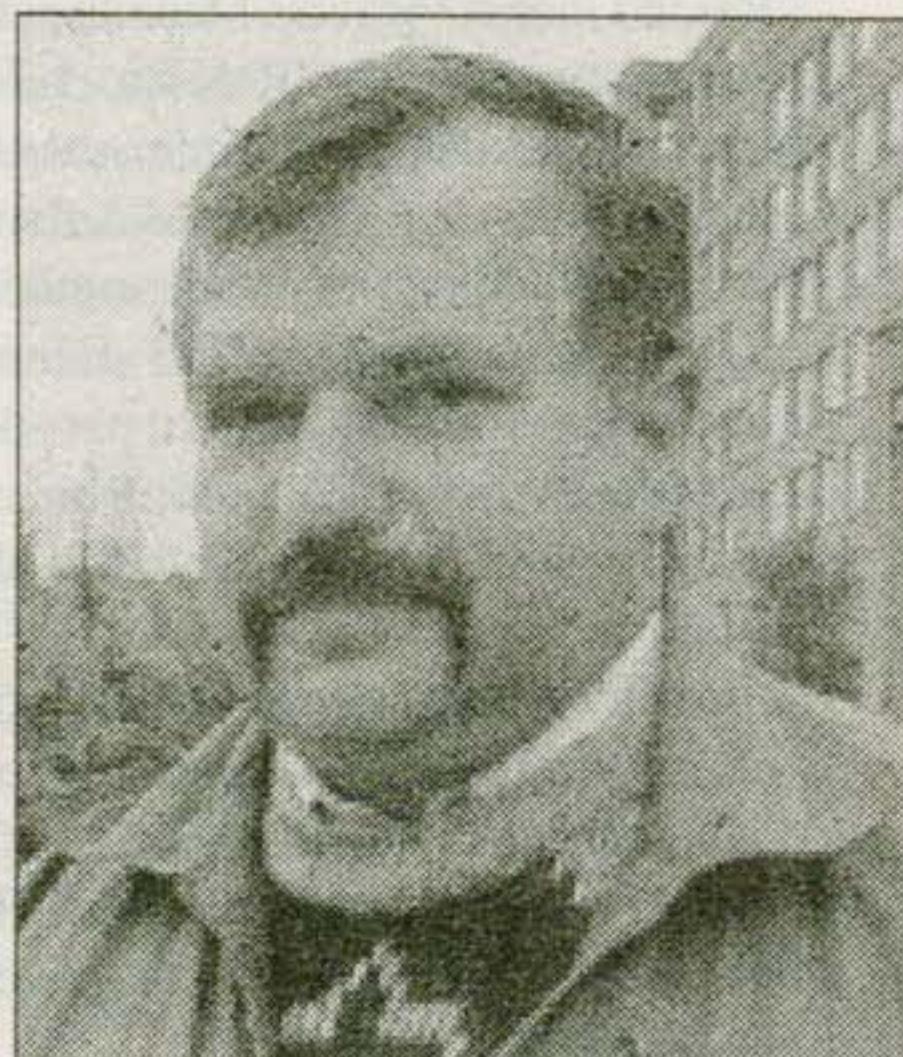
Birutė Kazanavičienė

kad neatpažistamai pasikeis Nepriklausomybės aikštė. Tačiau man kelia, kad nieko nedaroma. Ypač tokį palankų rudenį. O juk laiko liko labai nedaug. Skubant ir klaidų galima pridaryti, nukenčia darbų kokybę.

Vis neišėina iš galvos paminklo Nepriklausomybės aikštėje statyba. Gal geriau reikėjo įrengti puošnų fontaną. Rokiškiui ir taip vandens stinga. Dabar žmonės dažnai pasijuokia, kad aikštėje statys kažkokias kartuves. Palauksim ir pamatysim, kaip tas paminklas atrodys.

Mes, kioskininkės, visai negaunam atvirukų, lankstinukų, maršrutinių žemėlapiai, schemų, kitos informacijos apie Rokiškį, rajono žymias vietas. Vilniečių išleistas atvirukas tik diskredituoja Rokiškį. Reikėtų bent vieno, nors ir nedidelio, leidinėlio užsienio kalbomis.

Rimantas Jurgelionis

Augutis Kriukelis

PIRMOJI

TIKRAI NEBUS PASKUTINĖ

Atkelta iš 1 psl.

Pasižiūrėti irgi sveika

Akcinės bendrovės "Rokiškio mašinų gamykla", "Meteka", "Biržų žemtiekinas", UAB "Misingis" ir kt. į technikos parodą suvežė nuvalytus agregatus, inventorių, tačiau šeštadienio dangus, matyt, nusprendė kitaip ir plovė juos nuo ankstyvo ryto. Vis dėlto prie naujos technikos būriavosi nemažai smalsuolių. Daugelis turbūt pirmą kartą pamatė ir naujajį lietuviškąjavų kombainą "Nemunas", gaminamą Radviliškyje. Jį parodyti atvežė UAB "Misingis" vadovas Jonas Mikalkevičius.

- Liepos mėnesį, prieš pat javapjūtę, - aiškino J. Mikalkevičius, - nusipirkome du tokius kombainus ir, atrodo, neapsirikome. Per pirmajį sezoną jais nupjovėme 167 hektarų. Kai giedra ir jai neišgulė, 5 hektarai per dieną "Nemunui" nedidelė norma.

Ūkininkai pirmiausia domėjos, kiek gi "Nemunas" kainuoja. Radviliškiečiai juos parduoda už 35 tūkstančius litų.

- Kaimo rémimo fondas, - dėstė jiems J. Mikalkevičius, - kompensavo ketvirtadalį, valdžia atleido nuo PVM. Taigi paskaičiuokite.

Radviliškiečiams šiais metais pavyko Lietuvos ūkininkams parduoti 14 "Nemunu", garantavus jų techninę priežiūrą, aprūpinimą atsarginėmis dalimis. Du "Nemunai" - Rokiškio rajone.

Parodos lankytojai žvalgėsi ir į AB "Rokiškio mašinų gamykla" siūlomą inventorių - akėčias "Kuosa - 3,3", kainuojančias 5074 litus, priešsėjinio žemės dirbimo agregatą "Vyturys - 6" (26550 litų), kultivatorius "Kiras - 3,7" (4307 litai), "Aras - 2,6" (2419 litų), žvilgčiojo ir į vokiškusjavų kombainus, tačiau kažkaip abejingai, net nesiteiraudami jų kainos.

• Stiprių vyru dar yra, - džiaugėsi rajono kūno kultūros ir sporto centro direktorius Augutis Kriukelis, kviesdamas stipriausius ūkininkaičius pasigalinėti su svarsčiais, rastu, pasivaržyti, kas greičiau patrauks automobilį.

"Rokiškio pragiedrulių" redakcijos taurę rāsto, sveriančio apie 80 kilogramų, kilnojimo varžybas laimėjo ūkininkas Vytautas Kavaliauskas. Kaip ir tikėtasi, 24 kilogramų svarstį linksmiausiai skraidino daugkartinis šalies varžybų laimėtojas ir prizininkas ūkininkas Alis Vėjelis - net 95 kartus. Automobilį greičiausiai traukė Remigijus Mališauskas.

Pigios salietros nusipirkti nesuspėjo...

Nuo 14 valandos šventė tęsėsi jau po stogu - Teatro rūmų salėje ir fojė. Sveikinimų, prizų ir čia buvo kaip lietaus už lango. Rokiškio žemdirbius pasveikino "Ūkininko patarėjo" redakcijos atstovas Zenonas Merkeliš. AB "Rokiškio grūdai" generalinis direktorius Rimantas Rušėnas pranešė, kad rokiškėnai šiomet pardavė 10 tūkstančių grūdų - daugiausia iš 18 rajonų, vežusių derlių į Rokiškio elevatorius. Jo pagrindinis prizas - tona kombinuotujų pašarų - pažadėtas Čedasų žemės ūkio bendrovei, dvi pustonės - ūkininkams.

AB "Rokiškio agrochemija" prizas - 100 kilogramų amonio salietros- atite-

Rajono žemės ūkio skyriaus vyriausioji buhalterė Elena Makšimienė atidžiai rinkosi skaniausius užkandžius.

ko ūkininkui Kazimierui Krisiūnui, šių trašų iš bendrovės pirkusiam už 24 tūkstančius litų.

Linksmiausiai buvo kazliškiečiai

Šventės dalyviai iki sutemų užkančiaiavo prie "švediškų" stalų, gurkšnojo alutį ir kai ko stipresnio, dainavo, šoko. Juos linksmino Kavoliškio kultūros namų kapela ir nepavargstanti Danutė Kirstukienė. Bene aktyviausia buvo Kazliškio seniūnijos ūkininkai su Vytautu Špalgėnu priešakyje. Todėl neatsitiktinai į morkos tarkavimo varžybas stojo net trys Nijolės iš Kazliškio - Gasiūnienė, Girvydienė ir Jočienė. Sparčiausiai dirbo Nijolė Jočienė, kuriai talkininkavo Rokiškio konsultavimo biuro agronomas Valentinas Mažeikis.

Degenių kaimo (taip pat Kazliškio seniūnija) ūkininkas Venecijus Jočys į rajono žemdirbių šventę atvežė savo laisvalaikio darbus - medžio drožinius.

Nuobodžiauti neleido Danutė.

Stasys Varneckas
Autorius nuotraukos

RUDENIOP PADAUGĖJO NUSIKALTIMŪ

Per 9 šių metų mėnesius rajone reģistravoti 479 nusikaltimai (pernai 534), išaiškinta 55,7 proc. (54). Kriminalinių nusikaltimų reģistravota 396 (428), išaiškinta 49,5 proc. (48,5). Sunkių nusikaltimų įvykdinta 119 (104), išaiškinta 40 proc. (50).

Nepilnamečiai padarė 51 (56), teisti asmenys - 59 (66), neblaivūs - 69 (121) nusikaltimus.

Viešose vietose padaryta 31 (64), iš jų gatvėse - 14 (37) nusikaltimų.

Didžiąją dalį nusikaltimų sudaro vagystės - 79,5 proc. (73,3). Plėšimų įvykdinta 7 (19). Nuo 11 pernai iki 23 šiemet padaugėjo gyvulių vagysčių. Pernai nagrinėta tik viena spalvotųjų metalų vagystės byla, o šiemet - jau dešimt. Nuo 5 iki 13 padaugėjo degalų, tepalų vagysčių. Ilgapirščiai švarina buvusių žemės ūkio bendrovių naftos bazeles, nuostolių patiria melioratoriai.

Jei pernai buvo reģistravoti 55 eko-

nominiai nusikaltimai, tai šiemet - 28. Skaičius daug mažesnis, nes, pasak rajono policijos komisaro Stasio Meliūno, ekonominė policija buvo reorganizuota. Ji susilpnėjo, mat vienas pareigūnas perėjo į iškurtą mokesčių policiją.

Pagal išaiškinamumą rokiškėnai atsilieka tik nuo Kupiškio rajono, kur išaiškinta 60,2 proc. visų nusikaltimų. Anykštėnai išaiškino 52,2, pasvaliečiai 48,4, Panevėžio rajono pareigūnai 44,2, biržiečiai 38,9, Panevėžio miesto vyriausiojo policijos komisariato pareigūnai 25,4 nusikaltimų.

Pasak S.Meliūno, į metų pabaigą kriminogeninė situacija rajone pablogėjo. Padaugėjo smulkesnių nusikaltimų, todėl pareigūnams nebeužtenka paję-

Komisaras S.Meliūnas supažindino su ne itin džiuginančiais skaičiais.

gų ir laiko atskleisti sunkesnius nusikaltimus. Ypač neramina tai, kad sužūlėjė vagys kėsinasi ir į visiškai smulkius daiktus, ir į tokius, kuriuos praradė jų savininkai patiria nemažų nuostolių.

KONTRABANDOS ORGANIZATORIUS - UŽ PAREIGŪNU NUGARŪ

Policijos pareigūnai informavo, jog sulaikyta grupė jaunuolių, kurie šiemet per gana trumpą laiką padarė apie 20 nusikaltimų. Anot komisaro, neliko turbūt né vieno neapiplėšto spaudos kiosko, vairai tiesiog vidury baltos dienos buvo nu-

sodinami nuo ne pigiai kainuojančių dviračių, jie nuvaromi ir parduodami. S.Meliūnas sakė, kad pareigūnai apie grupės veiklą turi nemažai duomenų, ir kiekvienas jos padarytas nusikaltimas bus visiškai atskleistas. Šie nusikaltėliai išplėsė

UAB "Rokiškio turgus" parduotuvę, rajono paštą, apšvarino ne vieną butą.

Imtasi drastiškų priemonių prieš svaigalų kontrabandą. Skrupulingai paruošti planai, sustiprintas patruliavimas pasienio postuose. Jau yra teigiamų šios akcijos rezultatų - sulaikyti asmenys, įvairius svaigalus neš pasienyje, demaskuoti "taškai", iš kur buvo perpardavi-

néjamas alkoholis. Tiesa, kiekiai nedideli - nuo dešimties iki kelių dešimčių litrų.

Baigtas tyrimas, teismas paskelbė nuosprendį vienam iš kontrabandininkų. Skaitytojai turbūt prisimena apie praėjusį rudenį policijos sulaikytą krovinį - 2000 litrų spirito. Tiesa, spiritas paslaptingai ir nežinia kur dinga iš Rokišky saugoto garažo. Pagrindinis kaltinamas - Vytautas Jankauskas - nuteistas 4 metams laisvės atėmimo. Komisaras sakė, kad visi sulaikymo operacijoje dalyvavę pareigūnai buvo teismo salėje, tačiau joje jautėsi itin jaukiai, nes už policininkų nugarų sėdėjo pagrindinis tos kontrabandos organizatorius, nepasikuklinęs atvykti į teismo posėdį. Pareigūnai teigė, kad būtent jis kaltas dėl to įvykio, tačiau byloje nebuvo surinkta pakankamai įrodymų... "Vadinasi, mums dar reikia kelti savo kvalifikaciją, būtina tobulėti, kad vis dėlto efektingiau galėtume įrodyti, iš šalių žiūrint, abejonių nekeliančius dalykus", - sakė S.Meliūnas.

Pirmieji kovos prieš svaigalų kontrabandą rezultatai.

Vygandas Pranskūnas
Autoriaus nuotraukos

"Kiekvienas lietuvis turi įmesti kamuoli į krepšį"

Tokius taiklius žodžius po to, kai Obeliuose buvo įkurta pirmoji Lietuvoje mažų miestelių krepšinio lyga, pasakė Kupiškio rajono Skapiškio miestelio vyru krepšinio komandos vadovas. Ši įvykį jis pavadino fantastišku ir už tai nuoširdžiai padėkojo lygos iniciatoriui, Obelių vaikų globos namų direktoriui, mūsų rajono krepšinio federacijos prezidentui Romui Kundeliui.

Kol kas lygoje žada rungtyniauti 8 komandos, nes buvo apsiribota tais miesteliais, kurie vienas nuo kito nutolę ne daugiau kaip per 100 kilometrų. Kitaip turbūt iškiltų sunkumų vieniems pas kitus nuvažiuoti - rėmėjų, reikia manyti, daugiau atsiras tik po to, kai šios varžybos įgys populiarumą. Dabar lygą sutiko remti bendrovė "Obelių aliejas", jau lygos pristatymo dieną visoms komandoms padovanojusi po dėžę aliejaus. Organizaciję, metodinę ir kitokią pagalbą pažadėjo Lietuvos krepšinio federacijos prezidentas Algimantas Pavilonis, lygos prezidentas, Vilniaus "Sakalų" komandos žaidėjas Rolandas Matulis, į didijį krepšinį nužingsniavęs iš Obelių. Rajono kūno kultūros ir sporto centro direktorius Augustas Kriukelis dovanų sakė ieškosiąs per labdaros ir paramos fondą.

Pirmame lygos čempionate žais Obelių, Juodupės, Kamajų, Pandėlio, Dusetų, Skapiškio, Užpalių ir Svėdasų penketukai. Varžybos prasidės spalio pabaigoje, rungtynės vyks pirmadieniais ir trečiadieniais 19 val. Iš viso bus sužaistos 92 rungtynės. Komandose negalės būti registruoti tie žaidėjai, kurie rungtyniau-

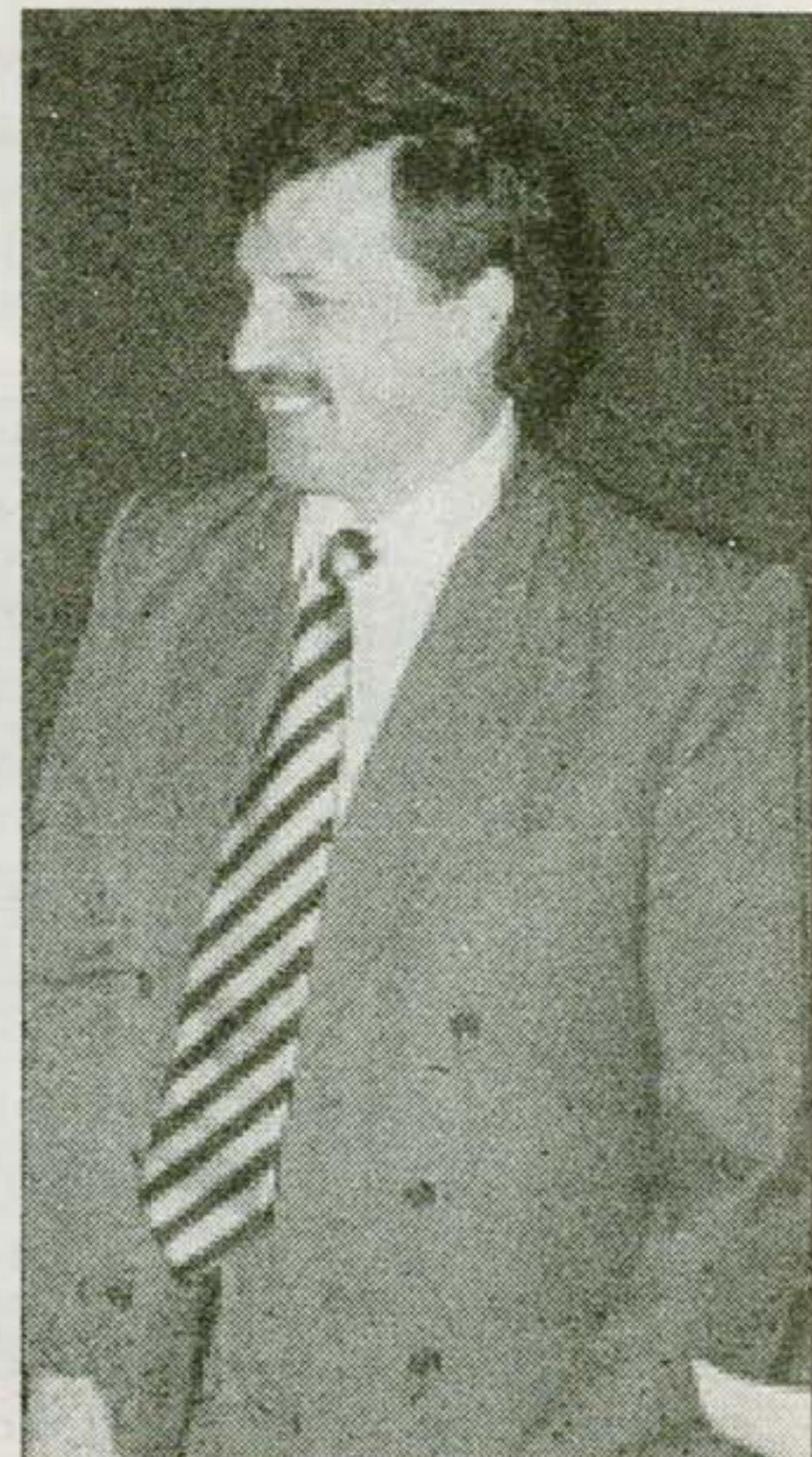
ja kitose šalies krepšinio lygose.

Buvo paskelbta, kad aukščiausiai lygos žaidėjai - obelietis Darius Pancekauskas ir dusetiškis Dainius Mazūra (po 196 cm), sunkiausias - obelietis Ramūnas Pačebutas (117 kg).

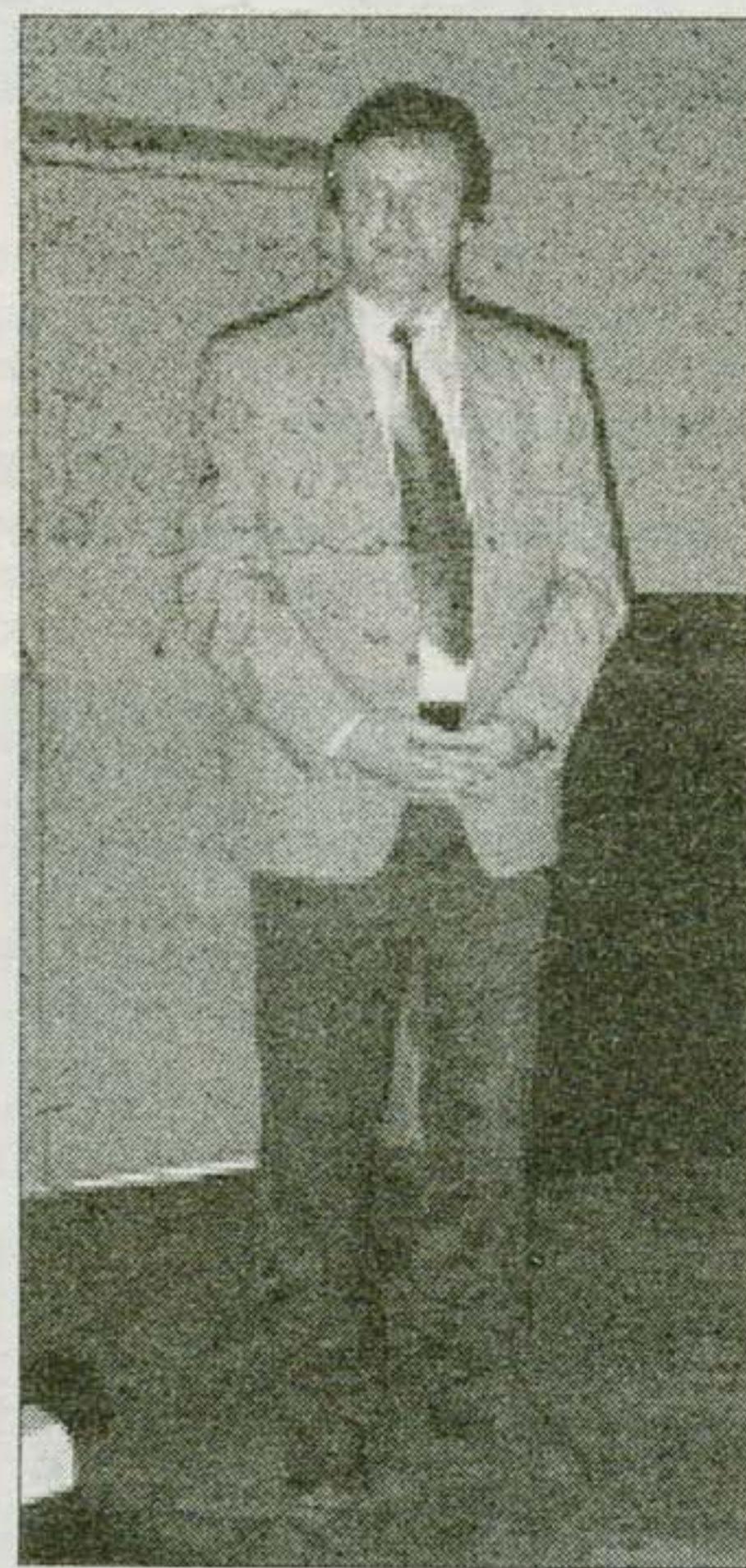
Obelietis poetas Antanas Žilinskas kartu su vaikų globos namų grupė "Azartas" sukūrė lygai skirtą daina, kurią "Azartas" ir atliko.

Planuojama, kad varžybos baigsis kitų metų kovo mėnesį.

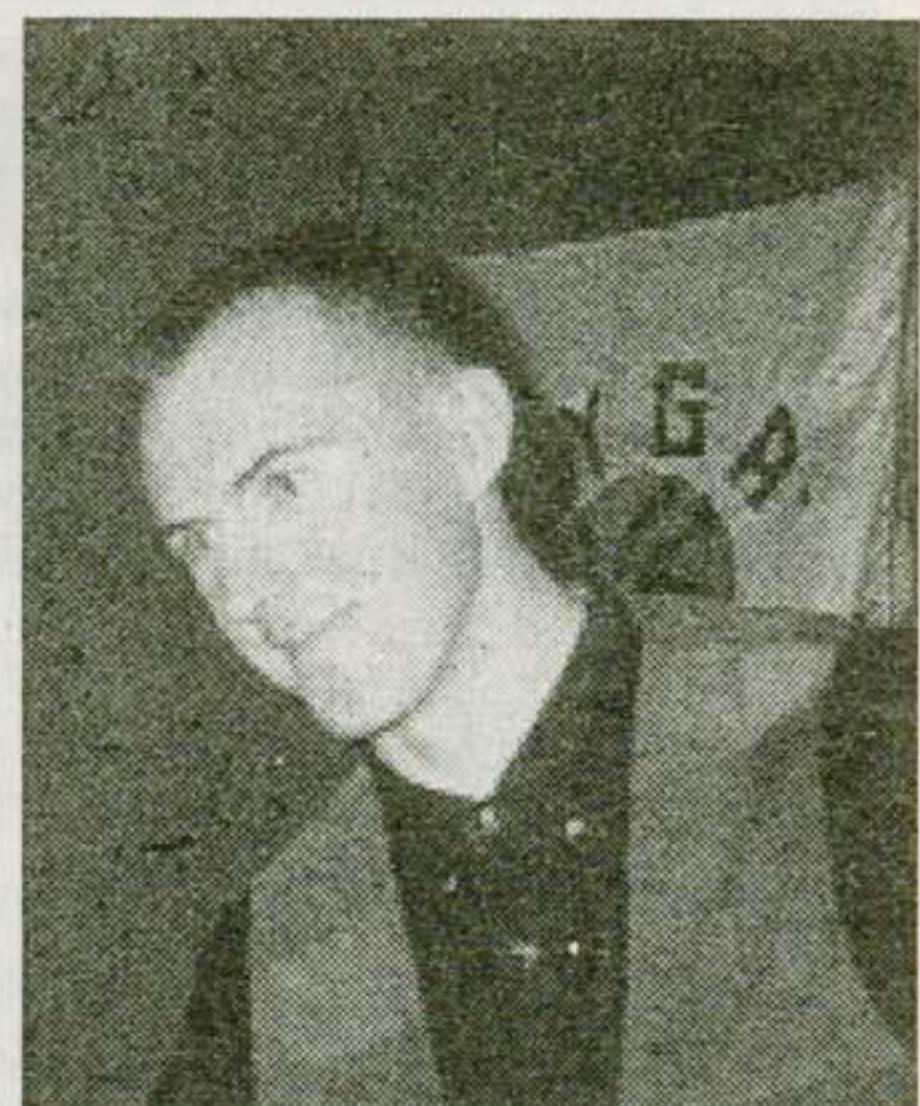
Vygandas Pranskūnas
Autoriaus nuotraukos

Lietuvos krepšinio federacijos prezidentas Algimantas Pavilonis: "Nustebau, kad norima įkurti dar vieną vyru krepšinio lygą, kad sujudo mažieji Lietuvos miesteliai. Kaimo žmonės ne tik žais, bet ir bendraus tarpusavyje prieš ar po rungtynių, o tai tik turtins mūsų gyvenimą".

Rajono meras Vytautas Masiulis: "Prisidengę įvairiom lygom, maži miesteliai turbūt kuo greičiau noriapti valsčių centrais, o Romas Kundelis, ko gerą, taiko į valsčiaus vadovo kėdę... Malonu, kad šis procesas prasidėjo Obeliuose".

Lygos prezidentas Rolandas Matulis: "Labai puiku, kad idėja įkurti lygą gimė Obeliuose, kur pirmųjų krepšinio žingsnių mane mokė Jonas Stankevičius. Tikiu, kad lyga gyvuos ne vienetus metus".

Rajono krepšinio federacijos prezidentas Romas Kundelis: "Norėjos irodyti, jog kaimiečiai ne tik geri artojai. Manau, kad ši lyga netrukus Lietuvoje taps masikiausia".

Kopūstai - pigūs, bulvės - brangios

Šeštadienio turgus buvo užverstas kopūstais, daržovėmis, duonos, pyrago gaminių. Jeigu iš pat ryto už kilogramą kopūstų praše po 40 - 50, tai prekybos pabaigoje juos siūlė po 30 centų. Juodupietis Jonas

davinėti - vargas. Supirkėjams net ir nuolaidą padarytų. Tik reikia jai paskambinti telefonu 57292.

Vargo neturėjo bulvių pardavėjai. Už prastesnes praše po 60, už stambesnes - po

Kaišiadoriečių technika laukė pirkėjų.

Butkus, gyvenantis Pievų gatvėje, sakė, kad turi užauginės daugiau kaip 3 tonas kopūstų. Išparduoti bus nelengva. Blogai, kad jų nesuperka akcinė bendrovė "Rokiškio konservai". Pasiūliau raugti ir pardavinėti žiemą, tačiau ūkininkas sakė, kad taip daryti rizikinga. Beje, J. Butkus, turintis 60 ha žemės, sandėlyje laiko 360 tonų miežių, kviečių ir taip pat suka galvą, kaip juos pelningiau parduoti. Sutarėm, kad "Pragiedruliai" jam padarys nemokamą reklamą, todėl potencialiems pirkėjams skelbiame J. Butkaus telefoną - 57605.

Marytė Šedienė su giminaičiu prekiavo morkomis ir kopūstais. Už morkų kilogramą praše nuo 40 iki 80 centų. Moteris sakė, kad kopūstų turinti apie 8 tonas, o morkų - daugiau kaip 3 tonas. Kilogramais par-

80 centų. Tačiau miestelėnai maišais jų pirkti neskubėjo. Vis dėlto apie 10 val. turguje bulvių jau beveik nebebuvo. Žmonės kalbėjo, kad jos dar brangs.

Spalis - medelių sodinimo mėnuo. Tai jautėsi ir turguje. Labai gerų obelaičių, vyšnių, serbentų sodinukų siūlė nuolat šeštadieniais į Rokiškį atvykstantys AB "Anykščių vaismedžiai" atstovai. Sodinukais prekiavo ir rokiškėnas Jonas Bražiūnas. Vaismedžius ir vaiskrūmius jis jau augina apie 20 metų. Antanines, ananasines obelaitės siūlė po 15 - 17 Lt, juodujų serbentų sodinukus po 1 - 5 Lt, žagarvyšnes - po 17 Lt, olandų raudonuosius serbentkrūmius - po 5 Lt.

Turgaviečių taisyklės draudžia prekiavoti pjaustytais arbūzais, tačiau šeštadienį to

nebuvo paisoma.

Už prekybos vietą reikia mokėti. Moteriškė, prekiavusi skėčiais po 45 litus, pasirinko vietą už turgavietės ribų, ant suolelio. Savo prekę siūlė kaip geriausią visame turguje, nors ten skėtį galėjai nusipirkti ir trigubai pigiau.

Kiekvieną šeštadienį į Rokiškio turgavietę atvažiuoja Kaišiadorių verslininkai. Ši kartą jie siūlė traktorinę lenkišką trąšų bartomają mašiną, kuria galima sėti ir grūdus. Jos kaina - 1400 Lt. Kultivatorius ir bulvių sodinamoji kainavo irgi tiek pat. Už 3 korpusų plūgą praše pusantro tūkstančio. Kaišiadoriškiai žadėjo atvežti įvairesnės importinės žemės ūkio technikos. Tik būtų gerai su jais iš anksto susitarti.

Turguje buvo ir daug būtinės technikos. Pavyzdžiui, už automatines skalbimo mašinas praše nuo 650 iki 800 Lt.

Prekyba vyko ir už turgavietės ribų.

Kviečių centneris kainavo 18, rugių - 19 Lt. Stramylių kaimo ūkininkas Kazimiera Šeiningas grūdus pirkėjui žadėjo į namus nuvežti veltui.

Rimantas Jurgelionis
Autoriaus nuotraukos

SPORTAS

DVI PERGALES

Lietuvos vyrių krepšinio B lygoje įvyko 7 ir 8 turų rungtynės. Penktadienį "Rokiškio sūrio" komanda susitiko su Marijampolės "Sūduvos" penketuku ir po labai atkaklios kovos (po pratėsimo) ją įveikė rezultatu 104:103, 96:96 (55:55). Rokiškėnų gretose pasižymėjo: D.Naprys 37 taškai, G.Kravčenka 20, R.Bimba 16, A.Samėnas 13, V.Bimba 10, R.Zolobas 4,

M.Kasimovas 4.

Šeštadienį prasidėjo II rato rungtynės. Mūsiškiai vėl žaidė su ta pačia komanda, tik jau Marijampolėje. Rokiškėnai vėl iškovojo pergalę rezultatu 102:83 (42:36). Taškus mūsiškiams pelnė: A.Samėnas 30, D.Naprys 25, R.Bimba 18, G.Kravčenka 15, V.Bimba 8, A.Narkevičius 6.

Kitas rungtynes "Rokiškio sūris" namuose žais spalio 23 dieną 18 valandą su Vilniaus "Šilumos" komanda.

Virginijus Lesmanavičius

Latvijos vicečempionai

Latvijos Kegumo mieste vyko šios šalies motokroso čempionato 6 - ojo etapo varžybos. Jose 750 kub. cm motociklų klasėje dalyvavo rokiškėnams gerai žinomas ekipažas - Uldis Vavere bei Romas Kišūnas. Dėl motociklo gedimo jie šiame etape užėmė penktąją vietą.

Susumavus visų etapų rezultatus, U.Vaverei ir R.Kišūnui įteikti sidabro medaliai.

Vitas Žitkus

IŠ DAINOS ŽODŽIŲ NEIŠMESI, ARBA KELI PAREIGŪNŲ PASAKYMAI APIE...

j a u n i m a . . .

Ričardas STANYS, kriminalinės policijos komisaras inspektorius:

- Iš Rokiškio dujų ūkio kontoros 1400 litų pavogė keturiolikmetis, trylikamečiai obeliečiai dviejuose gyvenamuosiuose namuose padarė du nusikaltimus, jaujas žmogus apiplėšė moterį Rokiškio Strazdelio gatvėje... Mažamečių teisménėn atsakomybėn nepatrauksi, o pinigų ar kito turto jau nebéra... Nusikaltėliai

jaunėja, su trylikamėčiais ar keturiolikmečiais susunku susišnekėti, galima sakyti, jie siunčiam u s "ant trijų raičių"...

R. Stany

Valentinas MARAČINSKAS, viešosios policijos komisaras inspektorius:

- Kalbinau trylikos metų obelietį. Ne didukas, pasižiūréjus nepagalvotum, kad tokius dalykus jau gali daryti. "Tai mes čia su draugu į Palangą nulekėm..." Taip jis šnekėjo. Palangoj, Vilkavišky po butus pasisukiojo. Klausiui, kaip jūs to-

V. Maračinskas

kie, galima sakyt, pypliai, einat į butą pinigų, kaip patikrinat, ar ten néra žmonių? A, sako, paprastas dalykas: jėjai, paklausei kokios nors pavardės, jei pasako,

kad čia toks negyvena, išeini. Šitaip pereini per kelis butus, kol randi tuščią. Vienas stovi ir žiūri, ar kas neateina, o kitas "dirba"... Ar gali kokia močiutė įtarti, kad atėjės "paklydėlis", kuris vos iš po stalo matosi, ką nors blogo padarys?

...paliktas rankines...

Ričardas STANYS:

- Įstaigų darbuotojai kabinetų nerakinia, rankinukai palikti kabo ant kėdžių, iš lauko pusės kabinetų duryse raktai įkišt... Gimdyvių skyriuje jau kiek nusikalstimu buvo. Moterys turbūt galvoja, kad ten vyrai neužeis, bet užeina, iškrausto rankines...

Valentinas MARAČINSKAS:

- Budrumo, budrumo ir dar kartą budrumo...

...dviračius

Roma ŠAKALIENĖ, savivaldybių policijos bendravimo su visuomene grupės inspektore:

- Kartą mes su savivaldybių policijos vyrais sakom, na pasižiūrim, kaip kas dviračius sau go. Atvažiavo prie turgelio, padėjo dviratį, nuėjo, maklinėja sau seniokas pusvalandži. Laukiam, galvojam, vogs. Nepavogė.

R. Šakaliene

Ričardas STANYS:

- Būna ir kitaip. Žmogus žolę pjauna ir kartu stebi savo paliktą dviratį. Žmogus pasilenkė žoliapjovės patvarkyt, o tas dviratis prie stulpo prirakintas. Kol jis minutę pasikrapštė, lyną nukirpo ir dviratį nuvarė. Štai kaip vagys įsigudrinė. Šiataip ir ožką pavogtų, kuriai žolę piovė.

Valentinas MARAČINSKAS:

- Ne, ožkę nevagia...

Vygandas Pranskūnas
Autoriaus nuotraukos

HOROSKOPAS ŠIAI SAVAITEI

Ožiaragis

Gruodžio 22 - sausio 19 d.

Susidurs su sunkumais darbe. Jaunavedžių santykiai gali pasidaryti įtempti.

Vandenis

Sausio 20 - vasario 18 d.

Gali surizikuoti ir imtis naujo verslo. Prieštarinę reakciją sukels naujausi žurnalistų darbai.

Žuvys

Vasario 19 - kovo 20 d.

Gaus gerų žinių apie šviesias savo karjeros perspektyvas. Galima ruoštis aktyvesnei veiklai verslo srityje.

Avinas

Kovo 21 - balandžio 19 d.

Draugišku bendradarbiavimu su kolegomis sustiprins savo autoritetą. Vienas žmogus tiesiog miršta iš meilės jums.

Tauras

Balandžio 20 - gegužės 20 d.

Turės daug dirbtis. Nepraraskite lankstumo su aplinkiniais - tarp jų daugiau gerų žmonių negu blogų.

Dvyniai

Gegužės 21 - birželio 20 d.

Turės saugoti paslaptį. Susikomplikuos santykiai su mylimu žmogumi.

Vėžys

Birželio 21 - liepos 22 d.

Turės gerą progą pailsėti nuo visų darbų. Ne visi aplinkiniai žmonės linki jums gero.

Liūtas

Liepos 23 - rugpjūčio 22 d.

Galės papildomai padirbėti ir gauti gerą atlyginimą.

Mergelė

Rugpjūčio 23 - rugsejo 22 d.

Turės keblumų darbe, bet įveiks sunkumus.

Svarstyklės

Rugsejo 23 - spalio 22 d.

Atliks naudingą verslo operaciją su senų bičiulių pagalba. Nutolsite nuo mylimo žmogaus.

Skorpionas

Spalio 22 - lapkričio 21 d.

Visa galva pasineras į darbą, bet liks laiko romantiškiems nuotykiams.

Šaulys

Lapkričio 22 - gruodžio 21 d.

Turi trumpam atidėti svarbų sprendimą. Kurį laiką gali nesisekti darbe.

Rokiškio VB
Bibliografijos, informacijos
ir kraštotoyros skyrius

*Kas gražu, atsileips, kas
teisinga, nemirs, nors vande-
nim, kalnais apklotum.*

Vaižgantas

PRAGIEDRULIAI

Nepriklausomas rokiškėnų laikraštis

1998 m. spalio 20 d. antradienis. Nr. 61. Kaina 0,80 Lt.

PIRMOJI TIKRAI NEBUS PASKUTINĖ

Ūkininkų sajungos Rokiškio rajono tarybos pirmininkas Juozas Petronis, kviesdamas žemdirbius į šventę, be abejo, tikėjosi, kad jį išgirs daug, bet ne visi. Būtų sunku net erdviuose Teatro rūmuose nuo lietaus paslėpti 3000 rajono ūkininkų ir jų šeimų narių, apie 8 tūkstančius trihektarininkų, kurie save taip pat laiko žemdirbiais. O kur dar žemės ūkio bendrovių nariai?

J.Petronio slaptos viltys (jeigu, žinoma, jis jų turėjo) pasitvirtino: į žemdirbių šven-

tę šeštadienį atvyko tik apie 50 - 60 ūkininkų. Trihektarininkų ir bendrovininkų iš viso nesimatė. Tad vietas ir dėmesio pakako visiems. Vėliau J.Petronis ir kiti net apgailestavo, kad į įvairius valstiečių susibūrimus atvyksta vis tie patys, kad aktyviųjų ūkininkų sąrašas dar labai trumpas, ir reiškė įsitikinimą, jog į tradicinę pretenduojanti žemdirbių šventę kitais metais bus gausesnė.

Nukelta į 5 psl.

Romo Kundelio iniciatyva Obeliuose įkurta pirmoji Lietuvoje mažų miestelių krepšinio lyga.

APIE TAI - 7-AME PUSLAPYJE.

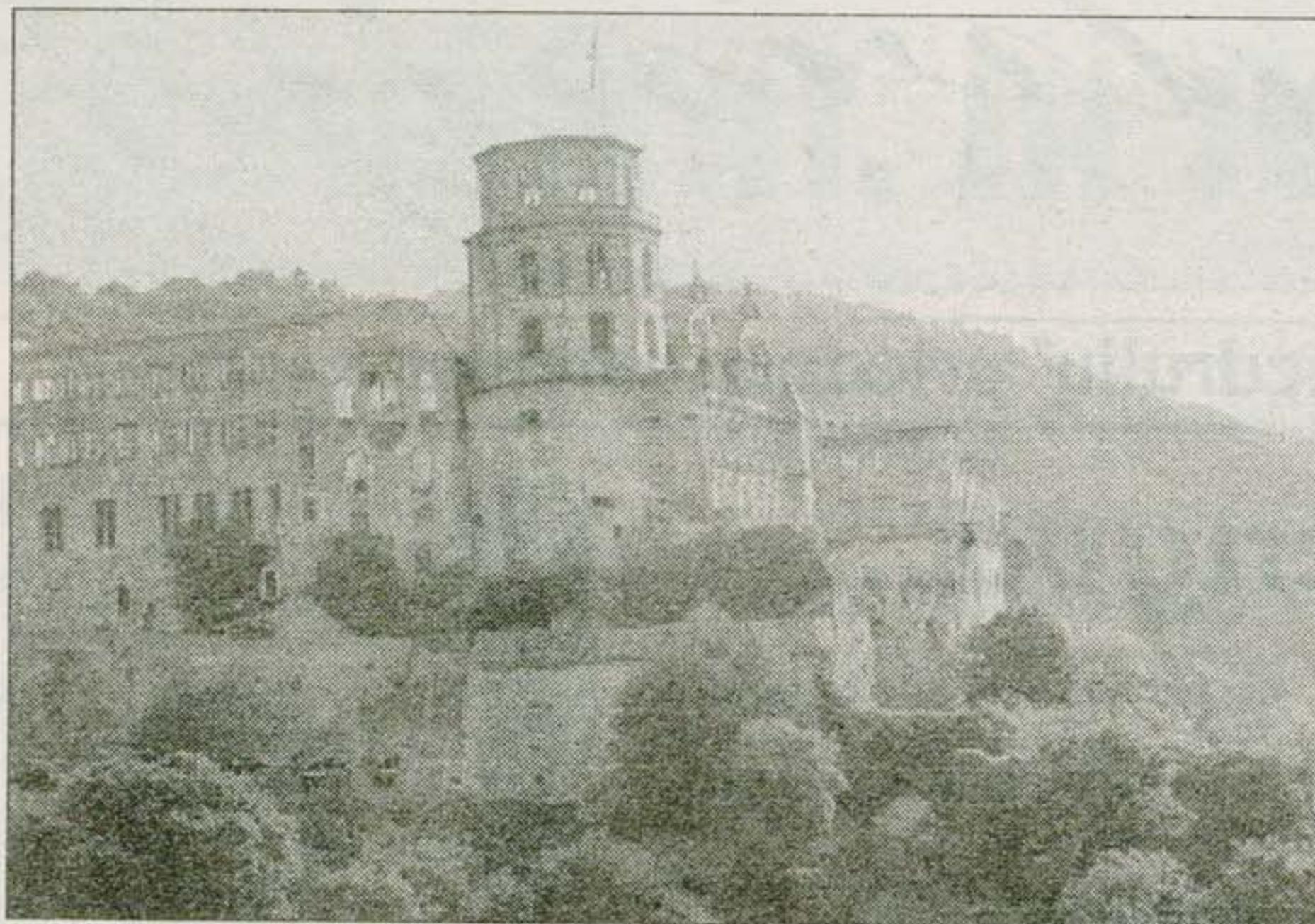
TEATRO RŪMUOSE

Šiandien 16 val. "Beždžioniukų diskotekos" pusfinalis.
Rytoj 18 val. mažojoje salėje koncertuos kaimo kapela "Rokiškio muzikantai".
Spalio 22 ir 23 d. 16 ir 18 val. bus rodomas kino filmas "Ponas Magu".
Spalio 23 d. 22 val. diskoteka jaunimui.
Spalio 24 d. 18 val. grupės "Hiperbolė" koncertas.

Perspektyvus ūkininkas Almontas Šedys iš Buteikių perspektyvą jau pasirinko...

40-22 val.
Nauja ir labai aštri
PICA "MEXICANA"!
Tel. 33959
RESPUBLIKOS G. 113

Po vienerių metų viešnagės Vokietijos mieste Viernheim Juratė trumpam grįžo į Lietuvą. Ten ji dirbo aukle. Po trijų savaičių vėl išvažiuos į Vokietiją. Ši kartą mokyti. Jos paklausinėjau, kaip sekési gyventi svečioje šalyje.

- Kodėl sugalvojai išvažiuoti dirbtį į Vakarus?

- Dar besimokydama Klaipėdos aukštėsniojoje technikos mokykloje žinojau, kad išvažiuosiu. Neturėjau šeimos, darbo, žodžiu, buvau visai laisva. Maniau, kad atsiras galimybė išmokti vokiečių kalbą, susipažinti su žmonėmis, kita kultūra.

- Turbūt žinojai, kad neretai merginos patenka neten, kur svajojo?

- Žinojau. Išvažiavau pagal Au - pair programą. Au - pair - tai bendrija, kuri rūpinasi žmonėmis, norinčiais išvažiuoti dirbtį į Vakarus. Gali pasiskussti, jeigu su tavimi netinkamai elgiasi šeimininkai, nemoka tiek, kiek privalo, jeigu tu dirbi daugiau negu 36 valandas per savaitę.

- Tavo darbas - tik prižiūrėti vaikus?

- Taip. Taip pat turėjau vieną kartą per savaitę sutvarkyti kambarius, kartais lyginti. Na, o kai paprasčiausiai nusibosdavo sėdėti "sudėjus rankas", gamindavau pieetus. Gyvenau kaip šeimos narys ir nesijaučiau tarnaitė. Dirbau savo malonumui, o ne todėl, kad tai atlikti privalėjau.

- Ar turėjai laisvalaikio ir kaip jį praleisdavai?

- Maždaug kartą per mėnesį Au - pair programos bendrija organizuodavo susitikimus su vaikiniais ir merginomis, kurie yra atvykę dirbtį į Vokietiją. Važiuodavom į kitus miestus, lankydavomės muziejus, gamindavom nacionalinius patiekalus,

je. Man pavyko įstoti į Studijų kolegiją. Mokslas trunka vienerius metus. Po metų paruošiamojos kurso gali stoti į Mannheimo universitetą. Mokslas kolegijoje yra nemokamas. Yra tik socialinis mokesnis - 79 Vokietijos markės. Užsienietis studentas turi įrodyti, kad išsilaidys finansiskai arba kad jį kas nors remia.

- Papasakok plačiau apie Heidelbergo universitetą.

- Heidelbergo universitete mokslas nemokamas. Mokytis turi 7 metus - 14 semestrų. Jeigu nesugebi per 14 semestrų pabaigti mokslą, už tolimesnius mokslus turi mokėti. Heidelberge yra visiškai savarankiška studentų organizacija. Ji rūpiasi įvairiais dalykais - nuo valgio gaminimo studentų valgyklose iki kūdikių ar vaikų priežiūros, psichologo pagalba. Studentai gali gauti paskolas, draustis įvai-rių rūšių draudimu.

Heidelbergo studen-tai turi savo radijo stotį, televizijos laidą.

- Ko palink-e-tum Lietuvos mergi-noms, kurios nori dirbtį už-sienyje?

- Jeigu esi tikra, kad priprasi prie svetimų žmonių, pasitiki savimi, nori iš-mokti kalbą - važiuok! Būk tikra - nieko nepraras, o gausi dauk.

- Sėkmės tau, Jurate!

Kalbėjosi

Jolita Kaškevičienė

Nuotraukose:

Heidelbergo pilis
Juratė (kairėje)

Mainau salos Gelių parke

**LIETUVAITĖS VAKARUOSE
DIRBA NE TIK BARUOSE...**

Mėsa - vienas svarbiausių maisto produktų. Ji valgoma šviežia arba konseruota (sūdyta, šaldyta, rūkyta, sterilizuota). Mėsa turi labai daug žmogaus organizmui reikalingų medžiagų: baltymų (juose yra visų reikalingų aminorūgščių), riebalų, mineralinių medžiagų, geležies, kalcio, fosforo, druskų, PP, D, B grupės vitaminų ir kt. Kasdien žmogus turėtų suvalgyti 80 - 100 g mėsos.

JAUTIENOS PATIEKALAI

Šaltesnio klimato kraštuose, Rytų Europos šalyse, Vokietijoje labiau valgomą kiaulieną, nes ji kaloringesnė, riebesnė. Tačiau pasaulyje daugiausia vartojama jautiena. Ji turi gana daug baltymų ir mažai riebalų, todėl puikiai

tinka sergantiems ateroskleroze, cukriniu diabetu, nutukusiems, vyresnio amžiaus žmonėms.

Aukščiausios rūšies jautiena - išpjova (filé) - ir pirmos rūšies - nugarinė - tinkta kepti ir troškinti. Kitų rūšių jautiena verdama, troškinama, iš jos gaminami mali patiekalai.

Jautiena turi nedaug angliavandenių, todėl prie jos patiekalų tinkta miltinių produktų, įvairių daržovių garnyrų.

ALUJE TROŠKINTA JAUTIENA

1 kg kumpio, 1 kg bulvių, 2 morkos, 3 svogūnai, petražolių, 2 valgomieji šaukštai riebalų, šaukštasis miltas, 2 buteliai alaus, 2 skiltelės česnako, arbatinis šaukštėlis cukraus, žiupsnelis maltų pipirų, mairūno, druskos.

Mėsą supjaustyti riekelėmis, įtrinti susmulkintu česnaku, pabarsstyti prieskoniais ir sudėti į indą. Užpilti aluminiu ir palaikyti 3-4 valandas. Paskui išimti, nuspausti, pavolioti miltuose, dėti į įkaitintus riebalus ir apkepti. Apkepusius gabaliukus sudėti į troškintuvą. Užpilti aluminiu, kuriame mirko mėsa, ir, uždengus dangčiu, troškinti apie 10 min. Jei reikia, įpilti truputį vandens.

Bulves supjaustyti stambiais, kitas daržoves - smulkiais kubeliais ir dėti į keptuvę su įkaitintais riebalais. Truputį pakepinti. Paskui supilti į troškintuvą, pagal skonių pasūdyti, paskaninti prieskoniais ir troškinti apie 30 min. Troškinį padalyti porcijomis ir papuošti žalumynais.

I stalą patiekti su šviežiomis daržovėmis.

JAUTIENA SU PIEVAGRYBIŲ PADAŽU

150 g jautienos kumpio (be kaulo), 60 g grietinės, 1 valgomasis šaukštasis miltas, 1 valgomasis šaukštasis sviesto, 1 ropinis svogūnas, 50 g virtų pievagrybių, pipirai, druska.

Veršieną supjaustumė gabaliukais, pasūdome, paskaniname pipirais, dedame į verdantį vandenį ir verdame ant silpnos ugnies 10-15 min.

Iš likusių produktų pagaminame padažą, įpilame į ji sultinio, kuriame virė jautiena. I padažą sudedame virtus jautienos gabaliukus ir viską patroškiname 5 minutes.

Jautieną patiekiamė su bulvių koše. Puošiamė žalumynais.

GABALĖLIAIS SPIRGINTA JAUTIENA (BEFSTROGENAS)

150 g jautienos išpjovos, 1 valgomasis šaukštasis aliejus, 1 valgomasis šaukštasis sviesto, 50 g keptų ropinių svogūnų, 50 g keptų ankštinių pipirų, 50 g aštraus pomidorų padažo, 100 g virtų ryžių, 50 g virtų morkų.

Jautienos išpjovą supjaustumė lazdelėmis, dedame į įkaitintą keptuvę su alieju - sviesto mišiniu ir gerai apkepame. Tada į keptuvę su mėsa dedame pakepintus svogūnus, pipirus, pomidorų padažą. Viską patroškiname. Valgome befstrogeną su virtų ryžių ir morkų garnyru.

KEPTA JAUTIENA SU OBUOLIAIS

800 g išpjovos (filė), valgomasis šaukštasis miltas, 2 šaukštai tarkuoto fermentinio sūrio, aliejaus kepi-mui, truputis svesto, 2 nedideli rūgštėsniai obuoliai, arbatinis šaukštėlis cinamono, žiupsnelis cukraus, druskos, pipirų.

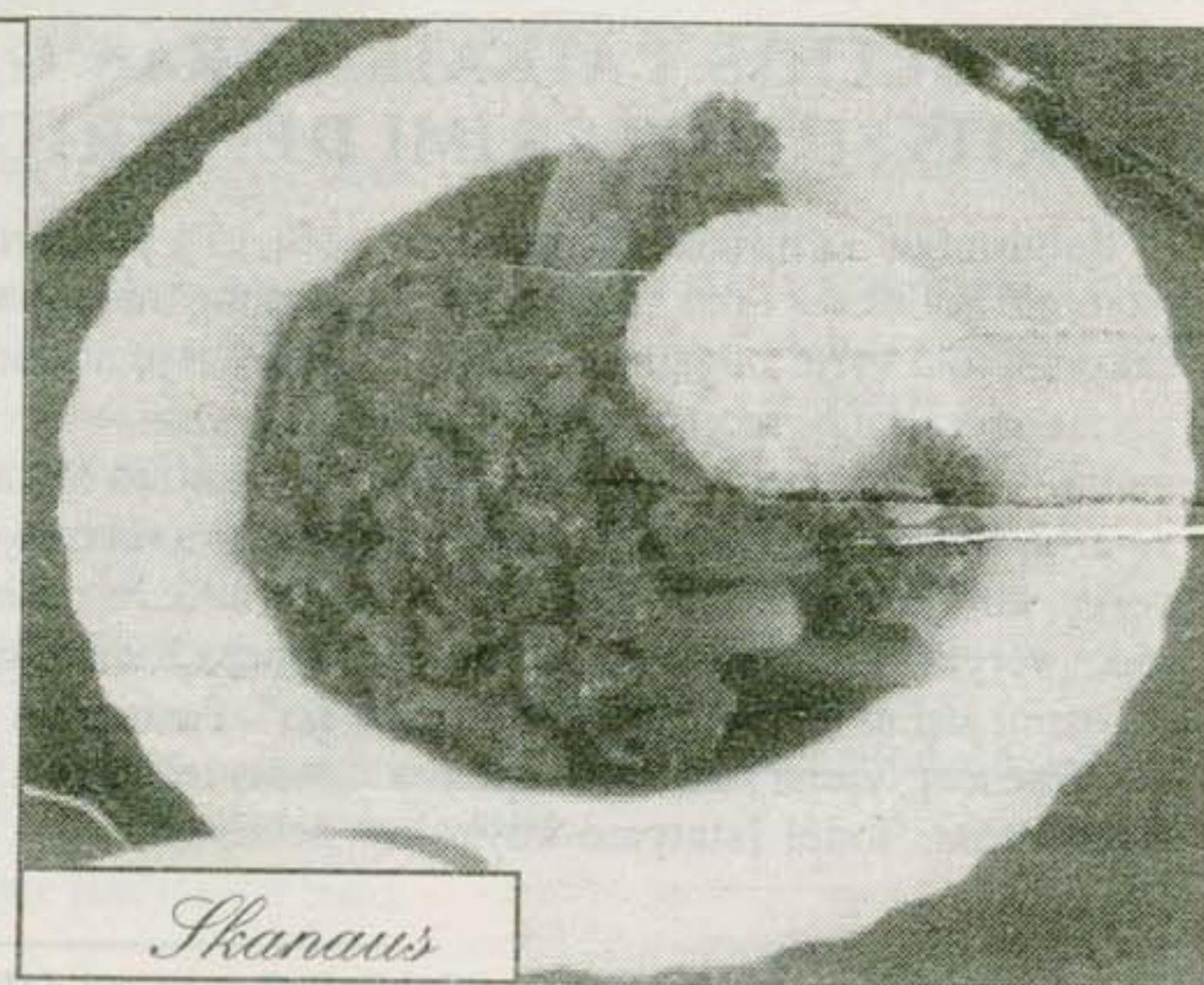
Mėsą, nuėmus plėves, supjaustyti plonomis riekelėmis, pamušti, pabarstyti pipirais, druska, pavolioti miltuose ir apkepti iš abiejų pusų aliejuje.

Obuolius nulupti, išimti séklas, supjaustyti skiltelėmis, dėti į keptuvę su sviestu ir apie 5 min. kepti. Paskui užberti cinamono, cukraus ir, uždengus dangčiu, troškinti dar 5 min.

Ant kiekvieno iškepto mėsos gabalėlio dėti po šaukštelių troškintų obuolių, apibarstyti fermentiniu sūriu ir, uždengus keptuvę, kepti, kol sūris išsilydys.

Patiekti į stalą su keptomis bulvėmis, raugintais arba marinuotais agurkais.

Skanu ir su bruknių uogiene.

IR RIMTAI, IR JUOKAIS

I. EINŠTEINO TAISYKLĖS ŽMONAI

Tik iš tolo daugelis žymų žmonių malonai patrauklūs: talentingi, sąmoningi, išmintingi. Būti šalia jų - didelis išmèginimas daugeliui žmonų. Itin pretenzingoms moterims siūlome susipažinti su garsaus mokslininko Alberto Einšteino reikalavimais žmonai.

Dokumentai, liudijantys apie A. Einšteino šeimyninį gyvenimą, galėjo likti nepastebėti Jeruzalės universiteto archyvuose tarp keturių šimtų mokslininko laiškų. Iš pirmo žvilgsnio lyg ir nieko juose ypatinga. Vis dėlto jie galėtų išvesti iš kantrybės bet kurią šiuolaikinę moterį.

Aprašomi 1914 m. įvykiai. A. Einšteinas visa galva buvo pasinėrės į formulių pasaulį, o jo širdis slapta jau priklausė Elzei Levental, kurią jis ves 1919 m. Bet tai įvyks tik po kelerių metų. Ji jau tuomet erzino žmona Mileva Marik, su kuria augino du vaikus. Jam buvo sunku nuspręsti - ar pasakyti tiesą ir nutraukti santuoką, ar sukandus dantis ir toliau leisti dienas po vienu stogu. Jis pasirenka kitą būdą: sudaro žemiančias taisykles, kurių privalo laikytis jo žmona, jeigu nori toliau su juo gyventi. Taip gimsta A. Einšteino rei-

kalavimai, kurie ilgainiui priverčia Milevą išeiti iš namų. Šiam tikslui pasiekti reikėjo tik devynių mėnesių.

Ko gi reikalavo šis genijus iš savo žmonos?

A. Jūs privalote kruopščiai rūpintis:

1) kad mano skalbiniai visada būtų švarūs,

2) kad tris kartus per dieną valgis būtų nešamas į kabinetą,

3) kad mano miegamasis ir darbo kambarys būtų sutvarkyti. Ant rašomojo stalo esančių daiktų ir popieriu - neliesti.

B. Jūs atsisakote bet kokių asmeninių santykių su manimi. Jūs negalite reikalauti, kad aš:

1) leisčiau su jumis laisvalaiki,

2) lankytėjau su jumis visuomeninėse vietose arba kur nors kartu keliaučiau.

C. Jūs privalote be žodžių paklusti šiem reikalavimams:

1) negalite reikalauti jokio dėmesio, švelnių jausmų, negalite man priešauti,

2) nedelsdama turite atsakyti į mano klausimus, kai aš į jus kreipiuos,

3) jūs nedelsdama turite palikti mano kambarį arba kabinetą, jeigu aš to reikalauju,

4) Jūs privalote nežeminti manęs nei žodžiais, nei kitaip veiksmais mano vaikams girdint.

Perskaitėte. Mojate ranka. Bet

A. Einšteinas privertė šį dokumentą pasirašyti. Žmona privalėjo šiuos reikalavimus vykdyti. A. Einsteinui pukiai pavyko nuspėti, kaip elgsis jo žmona. Praėjus dvejiems metams po skyrybų, A. Einšteinas paskelbė tikimybių teoriją...

II. BIBLIJOS LAIKAIS VYRAS GALEJO SKIRTIS SU MOTERIMI DĒL SRIUBOS

Babilonijos karaliaus Hamurabio įstatymo kodekse (apie 1700 pr. Kr.) sakoma, kad vyrui negalima vesti kitos žmonos, kol pirmoji dar gali turėti vaikų. Vyrui leidžiama turėti sugulovę arba žmona gali dovanoti merginą vergę, kuri jam gimdytų vaikus. Merginos vergės vaikų negalima išvaryti.

Turint kelias žmonas kildavo visokių rūpesčių. Viena kuri nors tapdavo numylėtine. Todėl įstatymo knygoje

(21,15) pasakyta, kad vyras negali iš pirmagimio sūnaus atimti paveldėjimo teisių ir jų atiduoti mylimiausios žmonos sūnui.

Naujojo Testamento laikais dauguma vyrų vėl turėjo po vieną žmoną. Vyrų nelikdavo nevedę - hebrajų kalboje nėra žodžio, kuris reikštų "viengunis". Partnerius parinkdavo tėvai, bet buvo leidžiama vesti ir vergę ar karo belaisvę.

Mozès įstatymas nedraudė vyrui skirtis su savo žmona. Bet prieš atleidamas jis turėdavo surašyti skyrybų raštą, kuriuo moteriai suteikiama laisvė. Naujojo Testemento laikais žydų mokytojai dažnai ginčydavosi, dėl kokios priežasties galima skirtis. "Biblijos enciklopedijoje" rašoma, kad vieni leisdavo skirtis dėl bet kokio vyrui neįtikusio menkniekio, tarkim, dėl neskanaus valgio. Kiti žydų mokytojai reikalavo įtikinamesnių priežasčių - tokio nusidėjimo, kaip neištikimybė. Žmona negalėjo savo valia skirtis su vyrui.

Palvinija

“Pragiedrulių” priekas moterims

Kaip lengva...

Kaip lengva tave pradžiuginti, Moterie...

Rausvai geltoną klevo lapą, nutūpusi ant tavo palangės, atpūtė vėjas. Paimi jį, priglaudi prie lūpų... Nusišypsai ir įsivaizduoja, kad tai dovana to, kurį dažnai prisimeni.

Kaip lengva tave pradžiuginti, Moterie...

Lengvas rudeninis šaltukas gnaibo skruostus, skubi namo nešina nauju pirkiniu. Dangus šviesus ir švarus, be jokio debesėlio, kaip ir tavo siela. Turgaus skliautais vingiuoja nejmantri muzikanto melodija. Idedi litą į atvertą instrumento futiliarą ir nueidama girdi, kaip skamba linksmas maršas. Kaskart, kai vilkési tada pirkta paltą, prisiminsi, kad skambėjo tik tau skirta melodija...

Kaip lengva tave pradžiuginti, Moterie...

Būrelis klasės draugų kalbasi apie naują filma, demonstruojamą miesto teatro rūmuose. Norėtų jį pažiūrėti, tariasi, kas, kur ir pas ką rinksis, kad galėtų drauge ten nueiti. Atsitiktinai girdi, kaip tavo paauglys sūnus sako: “Nepykit, bet aš pakviesiu ir savo mamą. Mes visi susitiksime mokykloje, gerai?” Ko taip ploja iš džiaugsmo širdis? Metai eina. Sūnus jau tave praugo, o jūs vis dar susikalbate. Tavo nuomonė jam vis dar svarbiausia, tavo žodis - autoritetas.

Ir kaip tau nesidžiaugt, Moterie?!

Argi ne smagu, kai ankstyvą savaitgalio rytą gali neskubėdama grįžti nuo pašto dėžutės su nauju laikraščio ar žurnalo numeriu, ramiai užsiplikyti kavą ir skirti sau bent kelias valandas, kada niekur neskubėsi, niekam nieko nenurodinėsi ir neklausysi kitų koman-

dų, nebūsi niekam nei gera, nei pikta. Tiesiog pabūsi su savimi... Tokia, kokia esi. Gal ir su palaidu chalateliu, gal ir nesusišukavusi...

O, kaip greitai kinta tavo nuotaika, Moterie...

Eini gatve tokia graži sau, tokia švytinti... Pasipuošusi nauju, tau taip tinkančiu kostiumeliu, madingai susišukavusi plaukus. Koks mielas pasaulis, kiek harmonijos aplink, šypsnys į kairę, šypsnys į dešinę. Dauguma pravažiuojančių vairuotojų vyrų net pristabdo mašinas, gérēdamiesi tavimi, atsisuka nuvažiuodami. “Šiandien - mano diena” - norisi garsiai džiūgauti. Oi, vos neužkliuvai už atsiknojusios šaligatvio plytelės. Tai būtų gražu - solidi dama išsitiesia vidurį gatvės. Kas tai? Moteryte, gérėjaisi savimi veidrodyje visą rytą, bet nepažiūrėjai į kojas - na ir kas, kad bateliai naujausios mados ir kojinės brangios - bet jos ant vienos kojos taip persisukusios, kad matosi iš tolo... Dievulėliau! Ir tokia “žavi” drīsai keliauti per visą miestą, dalinai vienems šypsenas?! Dabar matai tik savo kojines ir svarstai, kokiomis nuošalesnėmis gatvelėmis sutrumpinti likusį kelią namo.

Kaip lengva tave sugniuždyti, Moterie...

Kavinėje padavėja tau atneša vos drungnā kavą ir kietą kaip padas, vos peiliu ipjaunamą kepsnį. Siurbtelėjusi kelis gurkšnius “kavos”, kamuojesi, palinkusi prie kepsnio. Stengiesi valgyti taip, lyg nieko nebūtų atsitiuke... Tu gi mandagi, kultūringa, tačiau padavėja taip pat privalėtų gerbt savo kavinukės prestižą. Kuo stipriau pjaustai tą “padą”, tuo nejaukiau juna, simpatiška lėlytė jaučiasi už baro.

Išeidama mandagiai sakai: “Ačiū jums. Buvo nelabai skanu. Daugiau čia neateisiu”.

Kiek nedaug tereikia, kad nuotaka sugestų ne tik tau...

Kaip lengva tave išvesti iš pusiausvuros, Moterie...

Ką tik vaikas iš kiemo paršlepsėjo atsklikjavusiais batais, pirktais tik prieš savaitę. Šaldytuvas - pustuštis. Atlyginimas - kitą savaitę. Namie yra miltų, bulvių, aliejaus, kruopų, dar šio to. O tu esi namie visų finansų ministras ir tavo “banke” - tik kelios dešimtinės. Nuo pietų likusių paskutinę dešrelę atiduodi meiliai besiglaustančiam katinui ir... Ne, rankų nenuleidi ir nepravirksti... Kas pasikeistų?

Tu svajoji... Prasideda žaidimas “Kas - būtų, jeigu būtų...”

Šiandien - blanki ir bjauri diena. Bet juk išauš rytojus. O gal saulėtas?

Rytoj gali būti ir taip:

“Kaip lengva tave pradžiuginti, Moterie...”

Janina